

УДК 004.90; 657.60

DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/180-34>**Павлов В.В.**

доктор економічних наук, професор кафедри маркетингу,
економіки, управління та адміністрування,
Національна академія управління
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7120-0876>

Pavlov Vladyslav
National Academy of Management

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ІТ КОМПАНІЙ

У статті актуалізовано розгляд інноваційного процесу як виокремленого предмету уваги, частини плану внутрішнього аудиту ІТ-компаній, які розглядають інновації як важливий елемент стратегії розвитку. Систематизовано організаційно-методичні засади внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній. Визначено потребу розширення контрольно-наглядових інструментів з метою посилення раціональності, прозорості та відповідальності у інноваційній діяльності ІТ-компаній. Охарактеризовано інструментарій, порядок дій та процедури стосовно формування аудиторської звітності, які доцільно реалізовувати в процесі внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній з огляду на специфіку їх діяльності. Результати даного дослідження є передумовою розвитку методологічного інструментарію аудиту інноваційної діяльності у ІТ-сфері.

Ключові слова: аудит, внутрішній аудит, інформаційні технології, ІТ-компанії, організація аудиту, організаційно-методичні засади, аудиторські процедури.

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF INTERNAL AUDIT OF IT COMPANIES INNOVATIVE ACTIVITIES

The article updates the consideration of the innovation process as a separate subject of attention, part of the internal audit plan of IT companies that consider innovation as an important element of the development strategy. The purpose of the article is to review and systematize the organizational and methodological principles of internal audit of innovative activities of IT companies. Achieving this goal is conditioned by the need to expand control and supervisory tools in order to strengthen rationality, transparency, and responsibility in the innovative activities of these companies. As a result, the organizational and methodological principles of the internal audit of innovative activities of IT companies were systematized. As the main goal of the internal audit of the innovative activity of IT companies, the need for the formation of guidelines for making innovative decisions, as well as the outline of the ways of the innovative development of the IT company, has been determined. The scope of coverage of the internal audit of the innovative activity of the IT company has been determined. The need to expand control and supervisory tools with the aim of strengthening rationality, transparency, and responsibility in the innovative activities of IT companies has been identified. It is shown that the methodology of auditing the innovative activity of an IT company should include policies and procedures available for implementation in the conditions of specific companies, which ensure the protection of the assets of the business entity, the accuracy and reliability of its reporting, and prompt compliance with management standards. It is noted that the use of an audit sample in audit tasks gives auditors certain advantages defined in the article. The toolkit and procedures related to the formation of audit reports are characterized, which are expedient to implement in the process of internal audit of innovative activities of IT companies in view of the specifics of their activities. The results of this study are a prerequisite for the development of methodological tools for the audit of innovative activities in the IT sphere.

Keywords: audit, internal audit, information technologies, IT companies, audit organization, organizational and methodological principles, audit procedures.

JEL classification: G30, M40

Постановка проблеми. У сучасному динамічному бізнес-середовищі інновації все більше розглядаються вченими та практиками у якості однієї з ключових компетенцій організацій [1]. За цих умов увага до аналізу, контролю та розвитку інноваційної діяльності особливо актуалізується в організаціях, де інноваційна продукція є базовою – ІТ-компаніях. Здатність до розробки, впровадження та поширення інновацій, передусім технологічних, але й управлінських, організаційних та інших, має вирішальне значення для розвитку цих компаній, їх конкурентоспроможності, спроможності адаптуватись до мінливих умов ринкового середовища, створювати зазубувані ринком високотехнологічні ІТ-продукти та сервіси. Водночас, для цих компаній значні інвестиції в інноваційну діяльність супроводжуються високими

ризиками нераціонального витрачання ресурсів, отже – характеризуються високим потенціалом зниження рентабельності діяльності та отримання збитків за умов неефективного управління інноваційним процесом та діяльністю підприємства у цілому. У цьому сенсі внутрішній аудит здатен надати важливу, засновану на фактах, об'єктивну та неупереджену інформацію щодо інноваційного процесу у ІТ-компанії, його ефективності, виступаючи елементом системи управління її ресурсами та способом реагування на ризики [6; 13], пов'язані зі змінами у оточенні даної компанії.

Отже, актуальним є розгляд інноваційного процесу як виокремленого предмету дослідження, частини плану внутрішнього аудиту ІТ-компаній, які розглядають інновації як важливий елемент власної стра-

тегії розвитку. Даний аспект аудиторської діяльності ІТ-компаній, поряд з необхідністю систематизації організаційно-методичних засад внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній, визначили актуальність теми даної статті, її мету та інструментарій, який застосовуватиметься у дослідженні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематика організації та вдосконалення практики внутрішнього аудиту ІТ-компаній висвітлена в роботах таких дослідників, як Бойко Л. М., Данилюк І., Нога І. М., Скриньковський Р. М., Павловські Г., Огнева А. М., Янчев А. Існуючі дослідження з означеної проблематики представляють загальну картину про сутність даного явища, зокрема, у роботах Данилюка І. та Огневої А. [4; 9], виокремлюючи його як функцію управління, що дає змогу вчасно виявити й усунути умови та чинники, які перешкоджають ефективній діяльності і досягненню поставлених ІТ-компанією цілей, про що йдеться в роботі Ноги І., Скриньковського Р., Павловські Г. [8], скоригувати діяльність цієї компанії, встановити, які саме її підрозділи та напрями діяльності сприяють досягненню поставлених цілей і підвищенню результативності, що зазначається Янчевим А. у [14].

Водночас, у публікаціях українських та закордонних дослідників для даної специфічної бізнес-сфери – ІТ-бізнесу не виділено аудит інноваційної діяльності як окремий напрямок аудиту. Даний напрямок розглядається передусім в методології аудиту як узагальнений, що стосується підприємств усіх видів діяльності [3], або лише оглядово та побічно досліджується під час огляду інструментарію аудиту ІТ-компаній [10]. Натомість, аудиторська оцінка інноваційного процесу в ІТ-компаніях, його ефективності, як елемент системи управління їх ресурсами, має значний потенціал і як предмет наукового дослідження, і з точки зору практичної цінності. Зазначені моменти актуалізують контекст і дискусію щодо рамок, принципів, цілей використання певних аудиторських інструментів, що, на думку автора статті, сприятимуть удосконаленню організаційно-методичних засад внутрішнього аудиту інноваційної діяльності сучасних ІТ-компаній.

Метою статті є розгляд та систематизація організаційно-методичних засад внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній. Досягнення даної мети зумовлено необхідністю розширення контрольних наглядових інструментів з метою посилення раціональності, прозорості та відповідальності у інноваційній діяльності даних компаній.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процеси глобалізації, що супроводжуються спробами дерегуляції економіки на місцевому й, особливо, глобальному рівні, змінили зміст і мету аудиторської діяльності, істотно актуалізуючи значення як фінансового, так і фіскального та іншого видів аудиту. Водночас, за останні чверть століття акценти у аудиторській діяльності змістились від аудиту управління ресурсами, що являв собою доповнення до системи бухгалтерського обліку та контролю, до управлінських аспектів, тобто оцінки кількісного виміру, переважно економічного, для дослідження якісних вимірів організаційних процесів. Зросла зацікавленість у проведенні аудиту інноваційного менеджменту, разом з тим, посилились тенденції до ствердження управління ефективністю як

головного критерію, за яким оцінюється та планується діяльність організації.

Все більше експертів сходяться на думці [2], що від якості управління значною мірою залежить безперервність діяльності організації та її фінансові результати. У цьому сенсі важливою науково-практичною проблемою є розробка організаційно-методичних засад, які дають можливість оцінити інноваційну діяльність у специфічній сфері, зокрема – сфері інформаційних технологій. Дані засади включають загальнозастосовні принципи, вимоги, підходи, професійні стандарти та правила методичних процедур [7].

На думку спеціалістів з управління аудит визначено як спеціалізований підхід для перевірки процесів, дій у певних сферах з метою визначення ступеня їх відповідності певним принципам, вимогам, правилам упорядкування ключових рішень [11]. Зазвичай аудит засвідчує відповідність, а рекомендації аудиторів не є обов'язковими для виконання. Водночас, у сучасному бізнес-середовищі відбувається зміна характерного для традиційного способу управління принципу «єдиності оптимального управлінського рішення» принципом «множинності можливих рішень» (дивергентне мислення). Це обумовлено тим, що у нерівноважних, нестійких, таких, що активно та часто нелінійно розвиваються системах (що є характерним для сучасної ІТ-сфери), можлива велика кількість можливих альтернативних управлінських рішень, що надають певні переваги тактичного та стратегічного характеру, які важливо передбачати з можливим ступенем вірогідності. Особливо це актуально для країн з транзитивною економікою та країн, що розвиваються, де дивергентність управлінського мислення може стати конкурентною перевагою у мінливому бізнес-середовищі цих країн.

У цьому контексті, на думку автора, доцільно розглядати інноваційну діяльність як предмет уваги аудиту не лише з точки зору відповідності цієї діяльності певним стандартам та вимогам, але й більш гнучко – з огляду на ефективність та віддалені наслідки, які мають ті чи інші рішення та дії для розвитку ІТ-компаній. І можливості саме внутрішнього аудиту є більш сприятливими для цього відносно зовнішнього аудиту, який є більш формалізованим, зарегульованим та використовує досить узагальнені, шаблонні підходи та інструментарій.

Автор пропонує у якості предмету особливої уваги аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній визначити управління та організацію всіх видів діяльності даної компанії, які у відносно складних і непередбачуваних умовах задіяні у створенні, впровадженні та поширенні інновацій. Внутрішній аудит інноваційної діяльності ІТ-компанії в цьому сенсі охоплює всі ІТ-системи та пов'язані з ними ресурси (будівлі, енергетичні системи, кабельні системи, системи кондиціонування повітря, які необхідні для функціонування ІТ-систем, усі системні платформи, системи баз даних, прикладне програмне забезпечення, комп'ютерне обладнання, управління ліцензіями на програмне забезпечення, процеси управління ризиками та забезпечення безпеки системи). Такий аудит може забезпечити краще розуміння поточного стану інновацій та спровокувати покращення інноваційності.

Таким чином, у якості основної мети внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній можна визначити потребу формування орієнтирів у прийнятті

інноваційних рішень, а також сприяння інноваційному розвитку ІТ-компанії і окреслення шляхів такого розвитку. Проводячи внутрішній аудит інноваційної діяльності ІТ-компанії можна оцінити, чи інвестує вище керівництво в нові продукти та послуги, технології, бізнес-моделі та організаційні підходи, які є надійними та створюють цінність, а також запропонувати потенційні покращення.

Реалізація інструментарію внутрішнього аудиту не лише забезпечує впевненість у фінансовій звітності ІТ-компанії, а й надає уявлення про способи дій, що можуть бути втілені для покращення бізнес-процесів або отримання конкурентної переваги даної компанії.

Внутрішній аудит інноваційної діяльності ІТ-компанії може визначити інноваційний процес, який може ініціювати та виконувати дорогі (і потенційно некорисні) інноваційні стратегії та програми. Наявність ефективного процесу управління інноваціями стимулює правильне використання часу та грошей і допомагає співробітникам краще зрозуміти політику компанії. Такий аудит дає незалежну, обґрунтовану та доведену аудиторськими доказами впевненість у тому, що засоби контролю програми управління ризиками розроблені належним чином і працюють за призначенням, що стоєть послуг, які надає інноваційний партнер.

Звертаючись до організаційно-методичних аспектів аудиту інноваційної діяльності ІТ-компанії як суб'єкту специфічної сфери (ІТ) [15], слід відзначити, що можливість комп'ютерних систем швидко розвинулися протягом останніх кількох десятиліть. Так, у ІТ-компаніях майже всі дані комп'ютеризовані і вся інформація доступна на цифрових носіях. У цих, змінених відносно процедур проведення традиційного бухгалтерсько-фінансового аудиту, умовах слід адаптувати методологію до поточних обставин, не змінюючи при цьому загальні цілі контролю, а лише удосконалюючи способи їх реалізації.

Методологія аудиту інноваційної діяльності ІТ-компанії має включати доступні до реалізації в умовах конкретних компаній політики та процедури, що забезпечують захист активів суб'єкта господарювання, точність і надійність його звітності та оперативне дотримання стандартів управління. Важливою також є наявність засобів контролю в комп'ютеризованій системі компанії з точки зору аудиту. Тестування на відповідність визначає, чи засоби контролю застосовується у спосіб, описаний у програмній документації, тобто визначає, чи застосовуються засоби контролю у спосіб, який відповідає політикам та процедурам управління. Аудит по суті підтверджує адекватність існуючих засобів контролю для захисту організації від шахрайської діяльності та охоплює обґрунтування звітних результатів діяльності.

Під час проведення ІТ-аудиту компанія повинна надати інформацію про інноваційний процес, відповідно до чітких, задокументованих робочих процедур для всіх ІТ-систем компанії для забезпечення аудиту їх правильної, відповідної нормативам, стандартам та діючим керівництвам, безпечної роботи. Повинні бути задокументовані процедури для детального виконання кожного завдання, включаючи такі елементи:

- правила обробки файлів даних;
- вимоги до планування (забезпечення кращого використання ресурсів);

– інструкції щодо вирішення технічних проблем або реакції на інші виняткові умови, які можуть виникнути під час виконання завдань;

– контакти служби підтримки в разі виникнення неочікуваних ситуацій або технічних проблем;

– спеціальні інструкції з обробки вихідних даних;

– процедури перезапуску та відновлення системи.

Рівень і деталізація документація може відрізнятися в різних ІТ-компаніях та залежить від таких факторів, як розмір організації, тип використовуваного апаратного та програмного забезпечення та характер діяльності.

В якості вхідних даних для удосконалення внутрішньоаудиторських процедур розглядаються як доказові матеріали (інформація, документи, заяви тощо), так і довідкові елементи (стандарты, положення, принципи, знання тощо) та пов'язані з цим дії: документування, експертизи, аналіз, оцінки тощо. Вихідні дані представляють результати вхідних процесів, як наслідок заходів, здійснених для досягнення конкретних цілей. Результати представляють висновки та рекомендації, синтезовані, найчастіше, в аудиторському звіті.

В аналізі ефективності внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній центральним питанням є те, чи були ресурси, витрачені на організацію аудиту розподілені, керовані та використані економічно. Проблема підвищення ефективності, тобто питання щодо того, як ІТ-компанія може отримати найкращий результат від вжитих дій з покращення аудиторських процедур з точки зору якості та кількості, концентрується на оптимізації співвідношення між якістю аудиту та вартістю ресурсів, необхідних для його проведення.

В цьому контексті доцільно звертатись до вимог стандартів ISO, що дозволяють реалізовувати внутрішній аудит в ІТ-компанії найбільш оптимальним чином за певним алгоритмом (рис. 1).

Ефективність внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компанії залежить від отримання аудиторських доказів у обсягу, достатньому для формування аудиторського висновку.

Використання аудиторської вибірки в аудиторських завданнях дає аудиторам певні переваги [12], до яких належать:

– забезпечення основи, в рамках якої отримуються достатні аудиторські докази;

– примусове прояснення аудиторського мислення при визначенні того, як будуть досягнуті цілі аудиту;

– мінімізація ризику надмірного аудиту;

– сприяння більш оперативному розгляду робочих документів;

– підвищення прийнятності аудиторських висновків об'єктом аудиту, оскільки вони вважаються неупередженими.

За сучасних умов діяльності ІТ-компаній існує досить широкий набір інструментів, які можуть використовуватись для проведення аудиту інноваційної діяльності [4; 9; 13; 14]:

1. Універсальне програмне забезпечення, що надає засоби для отримання доступу до даних, які зберігаються на носіях даних комп'ютера і керування ними. Таке програмне забезпечення для аудиту було розроблено спеціально для аналізу широкого спектру апаратних і програмних платформ, які надають ряд функцій, таких як доступ до файлів, реорганізація файлів,

Рис. 1. Послідовність реалізації внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній

Джерело: складено автором з використанням [5; 16]

вибір і вилучення даних, різні функції аналізу даних та функції звітності. Вони використовуються для перевірки наявності, точності, повноти, узгодженості і своєчасності даних, для моніторингу ключові показників аудиту, таких як аналіз тенденцій. Але існують обмеження щодо використання такого програмного забезпечення, такі як обмежені можливості для перевірки логіки обробки та обмежені можливості визначення схильності до помилок.

2. Спеціалізоване аудиторське програмне забезпечення, призначене для реалізації загальних функцій аудиту в певній галузі. Це програмне забезпечення створено для виконання певного набору аудиторських завдань.

3. Допоміжне програмне забезпечення. Це програмне забезпечення виконує часто використовувані функції, такі як копіювання, сортування, пошук диску, форматування диску тощо.

Важливо належним чином задокументувати аудиторські докази в робочих документах, включаючи основу та обсяг планування, виконану роботу та аудиторські висновки. Документація має включати запис про:

- планування та підготовка обсягу та цілей аудиту;
- програму аудиту;

- зібрані докази, на основі яких робляться висновки;
- усі робочі документи, та обговорювані під час інтерв'ю моменти, чітко вказуючи тему обговорення, опитану особу та її посаду, час і місце проведення інтерв'ю;

- спостереження аудитора за виконанням роботи, які можуть включати місце і час, причину спостереження та залучених осіб;

- звіти та дані, отримані з системи безпосередньо аудитором або надані персоналом; аудитор повинен переконатися, що ці звіти містять джерело, дату і час, а також умови складання.

У різних пунктах документації аудитор може додавати свої коментарі та роз'яснення щодо проблем, сумнівів та потреби в додатковій інформації. Водночас, аудитор повинен повернутися до цих коментарів пізніше і додати зауваження та посилання на те, як і де вони були вирішені. Проект та остаточний звіт про аудит повинні бути частиною аудиторської документації.

Аудиторський звіт має бути своєчасним, повним, точним, об'єктивним, переконливим і максимально чітким, стислим, наскільки дозволяє тема. У звіті аудитори повинні описати глибину та охоплення роботи, проведеної для досягнення цілей аудиту. Аудитори

також повинні звітувати про важливі об'єктивні висновки, отримані за результатами перевірки інноваційної діяльності ІТ-компанії. У звіті про результати аудиторів повинні включити компетентну та релевантну інформацію, що сприяє належному розумінню виявлених проблем та джерел їх виникнення. Якість аудиторських висновків напряму залежать від переконливості доказів, що підтверджують ці висновки та логіки, використаної для їх формулювання. Важливо в аудиторському звіті також зазначити обмеження, з якими зіткнувся аудит.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок. У статті інноваційна діяльність розглядається як предмет уваги аудиту як з точки зору відповідності цієї діяльності певним стандартам та вимогам, так і з огляду на ефективність та віддалені наслідки, які мають ті чи інші рішення та дії для розвитку ІТ-компаній. Визначено сферу охоплення внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компанії (будівлі, енергетичні системи, кабельні системи, системи кондиціонування повітря, які необхідні для функціонування ІТ-систем, усі системні платформи, системи баз даних, прикладне програмне забезпечення, комп'ютерне обладнання, управління ліцензіями на програмне забезпечення, процеси управління ризиками та забезпечення безпеки системи), тобто види діяльності ІТ-компанії, які задіяні у створенні, впровадженні та поширенні інновацій. У якості основної мети внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній визначено потребу формування орієнтирів у прийнятті інноваційних рішень, а також окреслення шляхів інноваційного розвитку ІТ-компанії.

Показано, що методологія аудиту інноваційної діяльності ІТ-компанії має включати доступні до реалізації в умовах конкретних компаній політики та процедури, що забезпечують захист активів суб'єкта господарювання, точність і надійність його звітності та оперативне дотримання стандартів управління. Важливим також є ретельне документування аудиторських доказів у робочих документах, включаючи основу та обсяг планування, виконану роботу та аудиторські висновки. Окреслено набір інструментів, які можуть використовуватись для проведення аудиту інноваційної діяльності ІТ-компаній та послідовність цього процесу. Зазначено, що використання аудиторської вибірки в аудиторських завданнях дає аудиторам певні, визначені в статті, переваги.

У цілому, дозволяючи ІТ-компаніям досягати своїх інноваційних цілей, внутрішній аудит інноваційної діяльності може допомогти їм досягати успіху у реалізації інноваційної стратегії, передбачаючи систематичний аналіз інноваційного процесу в організації. Водночас, такий аудит не тільки забезпечує основу для підвищення інноваційності, але також вимагає, щоб люди, які проводять аудит (аудитори), мали певний ступінь зрілості та компетентності.

Перспективи подальших досліджень в даному напрямку полягають у поглибленні та структуруванні інструментарію внутрішнього аудиту інноваційної діяльності ІТ-компанії, що може застосовуватись щодо конкретних напрямків такої діяльності, а також визначення відповідності між інвестуванням у створення, впровадження, поширення, розвиток певної технології та конкретними очікуваннями компанії.

Список використаних джерел:

1. Безгін К. С., Клименко Ю. М. Управління інноваціями. Вінниця : ДонНУ, 2017. 207 с.
2. Біловодська О. А., Грищенко О. Ф. Системний аналіз і прийняття інноваційних рішень. Суми : Сумський державний університет, 2010. 106 с.
3. Бойко Л. М. Теоретичні основи комп'ютерного аудиту. *Комунальне господарство міст*. 2013. № 108. С. 385–389.
4. Данилюк І. ІТ-аудит: проблеми та перспективи. Модернізація національної системи управління державним розвитком: виклики і перспективи. 2016. Ч. 2. С. 75–77.
5. Король Г. О., Ізвєкова І. М., Срьоміна О. Л. Методичні підходи до обліку і аудиту інноваційної діяльності суб'єктів господарювання. *Проблеми економіки та політичної економії*. 2018. № 2. С. 145–159.
6. Кудинська М. Аудит інноваційної діяльності: організаційний, технологічний та економічний аспекти. *Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки*. 2013. № 34. Ч. 1. С. 39–42.
7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016–2017 рр. Пер. з англ. Київ : Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2017. Ч. 1. 1142 с.
8. Нога І. М., Скриньковський Р. М., Павловські Г. Діагностика ефективності застосування інформаційних технологій в управлінні підприємствами. *Бізнес Інформ*. 2016. № 9. С. 241–245.
9. Огнева А. М. Аудит інформаційних систем і технологій. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2009. № 6. Т. 1. С. 229–232.
10. Пацарнюк О. В. Організаційні етапи аудиту інноваційної діяльності підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 163–168.
11. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225819> (дата звернення: 07.08.2022).
12. Ткач О. Л. Особливості вибіркового методу в аудиті. *Підприємництво і торгівля : збірник наукових праць*. 2020. Вип. 26. С. 98–102.
13. Шалімова Н. С., Рєва О. С. Потенціал аудиторських послуг в контексті дослідження використання запасів в інноваційній діяльності підприємств. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2019. № 3. С. 269–275.
14. Янчев А. Питання управління та оцінки інформаційних технологій. *Економіст*. 2011. № 9. С. 50–52.
15. IT Audit Manual – United Nations Development Programme. URL: <https://www.undp.org/content/dam/albania/docs/STAR/IT%20AUDIT%20MANUAL.pdf>
16. Vladut G., Tanase N. M., Caramihai (Guda) M., Purcarea A. A. Innovation Audit for business excellence. Proceedings of the 12th International Conference on Business Excellence, 2018.

References:

1. Bezgin K. S., Klymenko Yu. M. (2017) Upravlinnya innovatsiyamy [Management of innovations]. Vinnytsia: DonNU, 207 p. (in Ukrainian)
2. Bilovodska O. A., Hryshchenko O. F. (2010) Systemnyy analiz i pryynyattya innovatsiynykh rishen' [System analysis and innovative decision-making]. Sumy: Sumy State University, 106 p. (in Ukrainian)
3. Boyko L. M. (2013) Teoretychni osnovy komp'yuternoho audytu [Theoretical foundations of computer audit]. *Communal management of cities*, no. 108, pp. 385–389.
4. Danyliuk I. (2016) IT-audyty: problemy ta perspektyvy [IT audit: problems and prospects]. *Modernization of the national system of state development management: challenges and prospects*, part 2, pp. 75–77.
5. Korol G. O., Izvekova I. M., Yeromina O. L. (2018) Metodichni pidkhody do obliku i audytu innovatsiynoyi diyalnosti subyektiv hospodaryuvannya [Methodical approaches to accounting and auditing of innovative activities of economic entities]. *Problems of economy and political economy*, no. 2, pp. 145–159.
6. Kucinska M. (2013) Audyt innovatsiynoyi diyal'nosti: orhanizatsiynyy, tekhnolohichnyy ta ekonomichnyy aspekty [Audit of innovative activity: organizational, technological and economic aspects]. *A collection of scientific papers of ChDTU. Series: Economic Sciences*, no. 34, part 1, pp. 39–42.
7. International standards of quality control, auditing, review, other assurance and related services: 2016–2017 edition (2017). Trans. from English K.: International Federation of Accountants, Audit Chamber of Ukraine, part 1, 1142 p.
8. Noga I. M., Skrynkovskiy R. M., Pavlovskii G. (2016) Diahnostyka efektyvnosti zastosuvannya informatsiynykh tekhnolohiy v upravlinni pidpryyemstvamy [Diagnostics of the effectiveness of the use of information technologies in enterprise management]. *Business Inform*, no. 9, pp. 241–245.
9. Ogneva A. M. (2009) Audyt informatsiynykh system i tekhnolohiy [Audit of information systems and technologies]. *Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Series: Economic Sciences*, no. 6, t. 1, pp. 229–232.
10. Patsarnyuk O. V. (2021) Orhanizatsiyni etapy audytu innovatsiynoyi diyal'nosti pidpryyemstva [Organizational stages of the audit of innovative activity of the enterprise]. *Economy and the state*, no. 4, pp. 163–168.
11. On the audit of financial statements and audit activity: Law of Ukraine dated 12.21.2017 No. 2258VIII, Verkhovna Rada of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225819> (accessed 07 August 2022).
12. Tkach O. L. (2020) Osoblyvosti vybirkovoho metodu v audyty [Peculiarities of the sampling method in auditing]. *Entrepreneurship and trade: a collection of scientific works*, issue 26, pp. 98–102.
13. Shalimova N. S., Roeva O. S. (2019) Potentsial audytor's'kykh posluh v konteksti doslidzhennya vykorystannya zapasiv v innovatsiyniy diyal'nosti pidpryyemstv [The potential of audit services in the context of the study of the use of stocks in the innovative activities of enterprises]. *State and regions. Series: Economy and entrepreneurship*, no. 3, pp. 269–275.
14. Yanchev A. (2011) Pytannya upravlinnya ta otsinky informatsiynykh tekhnolohiy [Issues of management and evaluation of information technologies]. *Economist*, no. 9, pp. 50–52.
15. IT Audit Manual – United Nations Development Programme. Available at: <https://www.undp.org/content/dam/albania/docs/STAR/IT%20AUDIT%20MANUAL.pdf> (accessed 07 August 2022).
16. Vladut G., Tanase N. M., Caramihai (Guda) M., Purcare A. A. (2018) Innovation Audit for business excellence. Proceedings of the 12th International Conference on Business Excellence.